

BOOKSTACKS CLASSICS

B

Ἰππαρχος

Plato (c. 428-348 BCE)

Ἑλληνική EDITION

Publication record

TITLE	Ἰππαρχος
AUTHOR	Plato (c. 428-348 BCE)
EDITION	Bookstacks TEI edition, based on the source electronic edition
SOURCE	Platonis Opera. Clarendon Press. 1910
PUBLISHED	21 August 2026
EDITION ID	plato_hipparchus
CANONICAL URI	bookstacks.org

RIGHTS AND AVAILABILITY

The underlying ancient work is in the public domain. Rights in this translation and source encoding are described below. This derived TEI file is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License; source rights remain as recorded in sourceDesc. View the canonical license terms.

No ISBN has been assigned. The stable Bookstacks edition identifier and canonical URI above serve as the publication record for this digital edition. Bookstacks asserts no additional restriction over this generated PDF beyond the canonical source terms.

Περιεχόμενα

Ἰππαρχος

1

Ἴππαρχος

ΣΩ. τί γὰρ τὸ φιλοκερδές; τί ποτέ ἐστιν, καὶ τίνες οἱ φιλοκερδεῖς;

ΕΤ. ἐμοὶ μὲν δοκοῦσιν οἷ ἂν κερδαίνειν ἀξιῶσιν ἀπὸ τῶν μηδενὸς ἀξίων.

ΣΩ. πότερον οὖν σοι δοκοῦσιν γινώσκοντες ὅτι οὐδενὸς ἐστιν ἀξία, ἢ ἀγνοοῦντες; εἰ γὰρ ἀγνοοῦντες, ἀνοήτους λέγεις τοὺς φιλοκερδεῖς.

ΕΤ. ἀλλ' οὐκ ἀνοήτους λέγω, ἀλλὰ πανούργους καὶ πονηροὺς καὶ ἥττους τοῦ κέρδους, γινώσκοντας ὅτι οὐδενὸς ἀξία ἐστιν ἀφ' ᾧ τολμῶσι κερδαίνειν, ὅμως τολμᾷν φιλοκερδεῖν δι' ἀναισχυντίαν.

ΣΩ. ἄρ' οὖν τοιόνδε λέγεις τὸν φιλοκερδῆ, οἷον ἐὰν φυτεύων γεωργὸς ἀνὴρ καὶ γινώσκων ὅτι οὐδενὸς ἀξίον τὸ φυτόν, ἀξιοῖ ἀπὸ τούτου ἐκτραφέντος κερδαίνειν; ἄρα τοιοῦτον αὐτὸν λέγεις;

ΕΤ. ἀπὸ παντὸς ὃ γε φιλοκερδής, ὥς Σώκρατες, οἶεται δεῖν κερδαίνειν.

ΣΩ. μή μοι οὕτως εἰκῆ, ὥσπερ τι ἡδικοῦμενος ὑπὸ τινος, ἀλλὰ προσέχων ἐμοὶ τὸν νοῦν ἀπόκριναι, ὥσπερ ἂν εἰ ἐξ ἀρχῆς πάλιν ἡρώτων · οὐχὶ ὁμολογεῖς τὸν φιλοκερδῆ ἐπιστήμονα εἶναι περὶ τῆς ἀξίας τούτου ὅθεν κερδαίνειν ἀξιοῖ;

ΕΤ. ἔγωγε.

ΣΩ. τίς οὖν ἐπιστήμων περὶ φυτῶν τῆς ἀξίας, ἐν ᾗ οἱ ἀξία φυτευθῆναι καὶ ὥρα καὶ χώρα; ἴνα τι καὶ ἡμεῖς τῶν σοφῶν ῥημάτων ἐμβάλωμεν, ᾧ οἱ δεξιοὶ περὶ τὰς δίκας καλλιποῦνται.

ΕΤ. ἐγὼ μὲν οἶμαι γεωργόν.

ΣΩ. τὸ οὖν ἀξιοῦν κερδαίνειν ἄλλο τι λέγεις ἢ οἶσθαι δεῖν κερδαίνειν;

ΕΤ. τοῦτο λέγω.

ΣΩ. μή τοίνυν με ἐπιχείρει ἐξαπατᾶν, ἄνδρα πρεσβύτερον ἤδη οὕτω νέος ὢν, ἀποκρινόμενος ὥσπερ νυνδὴ ἃ οὐδ' αὐτὸς οἶει, ἀλλ' ὥς ἀληθῶς εἰπέ · ἄρ' ἔστιν ὄντινα οἶει γεωργικὸν ἄνδρα γινόμενον, καὶ γινώσκοντα ὅτι οὐδενὸς ἀξίον φυτεύει τὸ φυτόν, οἶσθαι ἀπὸ τούτου κερδαίνειν;

ΕΤ. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. τί δέ; ἵππικόν ἄνδρα γινώσκοντα ὅτι οὐδενὸς ἄξια σιτία τῷ ἵππῳ παρέχει, ἀγνοεῖν αὐτὸν οἶει ὅτι τὸν ἵππον διαφθείρει;

ΕΤ. οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. οὐκ ἄρα οἶεται γε ἀπὸ τούτων κερδαίνειν τῶν σιτίων τῶν μηδενὸς ἀξίων.

ΕΤ. οὐχί.

ΣΩ. τί δέ; κυβερνήτην μηδενὸς ἄξια ἰστία καὶ πηδάλια τῇ νηὶ παρεσκευασμένον ἀγνοεῖν οἶει ὅτι ζημιωθήσεται καὶ κινδυνεύσει καὶ αὐτὸς ἀπολέσθαι καὶ τὴν ναῦν ἀπολέσαι καὶ ἃ ἂν ἄγῃ πάντα;

ΕΤ. οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. οὐκ ἄρα οἶεται γε κερδαίνειν ἀπὸ τῶν σκευῶν τῶν μηδενὸς ἀξίων.

ΕΤ. οὐ γάρ.

ΣΩ. ἀλλὰ στρατηγὸς γινώσκων ὅτι ἡ στρατιὰ αὐτῷ οὐδενὸς ἄξια ὅπλα ἔχει, οἶεται ἀπὸ τούτων κερδαίνειν καὶ ἀξιοῖ κερδαίνειν;

ΕΤ. οὐδαμῶς.

ΣΩ. ἀλλ' αὐλητῆς αὐλοῦς οὐδενὸς ἀξίους ἔχων ἢ κιθαριστῆς λύραν ἢ τοξότης τόξον ἢ ἄλλος ὅστισοῦν συλλήβδην τῶν δημιουργῶν ἢ τῶν ἄλλων τῶν ἐμφρόνων ἀνδρῶν μηδενὸς ἄξια ὄργανα ἢ ἄλλην παρασκευὴν ἥντιναοῦν ἔχων ἀπὸ τούτων οἶεται κερδαίνειν;

ΕΤ. οὐκ οὐ φαίνεται γε.

ΣΩ. τίνας οὖν ποτε λέγεις τοὺς φιλοκερδεῖς; οὐ γάρ που τούτους γε οὓς διεληλύθαμεν, ἀλλ' οἵτινες γινώσκοντες τὰ οὐδενὸς ἄξια ἀπὸ τούτων οἴονται δεῖν κερδαίνειν · ἀλλ' οὕτω μὲν, ὧ θαυμάσιε, ὥς σὺ λέγεις, οὐκ ἔστ' ἀνθρώπων οὐδεὶς φιλοκερδής.

ΕΤ. ἀλλ' ἐγώ, ὦ Σώκρατες, βούλομαι λέγειν τούτους φιλοκερδεῖς εἶναι, οἱ ἐκάστοτε ὑπὸ ἀπληστίας καὶ πάνυ σμικρὰ καὶ ὀλίγου ἄξια καὶ οὐδενὸς γλίσχονται ὑπερφυῶς καὶ φιλοκερδοῦσιν.

ΣΩ. οὐ δῆπου, ὦ βέλτιστε, γινώσκοντες ὅτι οὐδενὸς ἄξιά ἐστιν · τοῦτο μὲν γάρ ἤδη ἡμᾶς αὐτοὺς τῷ λόγῳ ἐξηλέγξαμεν ὅτι ἀδύνατον.

ΕΤ. ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. οὐκοῦν εἰ μὴ γινώσκοντες, δῆλον ὅτι ἀγνοοῦντες, οἰόμενοι δὲ τὰ οὐδενὸς ἄξια πολλοῦ ἄξια εἶναι.

ΕΤ. φαίνεται.

ΣΩ. ἄλλο τι οὖν οἶ γε φιλοκερδεῖς φιλοῦσι τὸ κέρδος;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. κέρδος δὲ λέγεις ἐναντίον τῇ ζημίᾳ;

ΕΤ. ἔγωγε.

ΣΩ. ἔστιν οὖν ὅτῳ ἀγαθὸν ἐστὶ ζημιοῦσθαι;

ΕΤ. οὐδενί.

ΣΩ. ἀλλὰ κακόν;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. βλάπτονται ὑπὸ τῆς ζημίας ἄρα ἄνθρωποι.

ΕΤ. βλάπτονται.

ΣΩ. κακὸν ἄρα ἡ ζημία.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. ἐναντίον δὲ τῇ ζημίᾳ τὸ κέρδος.

ΕΤ. ἐναντίον.

ΣΩ. ἀγαθὸν ἄρα τὸ κέρδος.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. τοὺς οὖν τὸ ἀγαθὸν φιλοῦντας φιλοκερδεῖς καλεῖς.

ΕΤ. ἔοικεν.

ΣΩ. οὐ μανικούς γε, ὦ ἐταῖρε, λέγεις τοὺς φιλοκερδεῖς. ἀλλὰ σὺ αὐτὸς πρότερον φιλεῖς ὃ ἂν ἀγαθὸν ᾦ, ἢ οὐ φιλεῖς;

ΕΤ. ἔγωγε.

ΣΩ. ἔστι δέ τι ἀγαθόν, ὃ οὐ φιλεῖς, ἀλλὰ κακόν;

ΕΤ. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. ἀλλὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἴσως φιλεῖς.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. ἐροῦ δὴ καὶ ἐμὲ εἰ οὐ καὶ ἐγώ · ὁμολογήσω γὰρ καὶ ἐγώ σοι φιλεῖν τὰγαθὰ. ἀλλὰ πρὸς ἐμοὶ καὶ σοὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ἅπαντες οὐ δοκοῦσί σοι τὰγαθὰ φιλεῖν, τὰ δὲ κακὰ μισεῖν;

ΕΤ. ἔμοιγε φαίνεται.

ΣΩ. τὸ δὲ κέρδος ἀγαθὸν ὁμολογήσαμεν;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. πάντες αὖ φιλοκερδεῖς φαίνονται τοῦτον τὸν τρόπον · ὃν δὲ τὸ πρότερον ἐλέγομεν, οὐδεὶς ἦν φιλοκερδῆς. ποτέρῳ οὖν ἂν τις τῷ λόγῳ χρώμενος οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνοι;

ΕΤ. εἴ τις, ὦ Σώκρατες οἶμαι ὀρθῶς λαμβάνοι τὸν φιλοκερδῆ. ὀρθῶς δ' ἐστὶ τοῦτον ἡγεῖσθαι φιλοκερδῆ, ὃς ἂν σπουδάζῃ ἐπὶ τούτοις καὶ ἀξιῷ κερδαίνειν ἀπ' αὐτῶν, ἀφ' ὧν οἱ χρηστοὶ οὐ τολμῶσι κερδαίνειν.

ΣΩ. ἀλλ' ὁρᾷς, ὦ γλυκύτατε, τὸ κερδαίνειν ἄρτι ὁμολογήσαμεν εἶναι ὠφελεῖσθαι.

ΕΤ. τί οὖν δὴ τοῦτο;

ΣΩ. ὅτι καὶ τόδε αὐτῷ προσωμολογήσαμεν, βούλεσθαι τὰ ἀγαθὰ πάντα καὶ ἀεὶ.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν καὶ οἱ ἀγαθοὶ πάντα τὰ κέρδη βούλονται ἔχειν, εἵπερ ἀγαθὰ γέ ἐστιν.

ΕΤ. οὐκ ἀφ' ὧν γε μέλλουσιν, ὦ Σώκρατες, βλαβήσεσθαι τῶν κερδῶν.

ΣΩ. βλαβήσεσθαι δὲ λέγεις ζημιώσεσθαι ἢ ἄλλο τι;

ΕΤ. οὐκ, ἀλλὰ ζημιώσεσθαι λέγω.

ΣΩ. ὑπὸ τοῦ κέρδους οὖν ζημιοῦνται ἢ ὑπὸ τῆς ζημίας ἄνθρωποι;

ΕΤ. ὑπὸ ἀμφοτέρων · καὶ γὰρ ὑπὸ τῆς ζημίας ζημιοῦνται καὶ ὑπὸ τοῦ κέρδους τοῦ πονηροῦ.

ΣΩ. ἢ δοκεῖ οὖν τί σοι χρηστὸν καὶ ἀγαθὸν πρᾶγμα πονηρὸν εἶναι;

ΕΤ. οὐκ ἔμοιγε.

ΣΩ. οὐκοῦν ὠμολογήσαμεν ὀλίγον πρότερον τὸ κέρδος τῇ ζημίᾳ κακῶ ὄντι ἐναντίον εἶναι;

ΕΤ. φημί.

ΣΩ. ἐναντίον δὲ ὃν κακῶ ἀγαθὸν εἶναι;

ΕΤ. ὠμολογήσαμεν γάρ.

ΣΩ. ὁρᾷς οὖν, ἐπιχειρεῖς με ἐξαπατᾶν, ἐπίτηδες ἐναντία λέγων οἷς ἄρτι ὠμολογήσαμεν.

ΕΤ. οὐ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ τοῦναντίον σύ με ἐξαπατᾷς καὶ οὐκ οἶδα ὅπῃ ἐν τοῖς λόγοις ἄνω καὶ κάτω στρέφεις.

ΣΩ. εὐφήμει · οὐ μεντὰν καλῶς ποιοίην οὐ πειθόμενος ἀνδρὶ ἀγαθῶ καὶ σοφῶ.

ΕΤ. τίνι τούτῳ; καὶ τί μάλιστα;

ΣΩ. πολίτη μὲν ἐμῶ τε καὶ σῶ, Πεισιστράτου δὲ υἱεῖ τοῦ ἐκ Φιλαϊδῶν, Ἰπάρχῳ, ὃς τῶν Πεισιστράτου παίδων ἦν πρεσβύτατος καὶ σοφώτατος, ὃς ἄλλα τε πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα σοφίας ἀπεδείξατο, καὶ τὰ Ὀμήρου ἔπη πρῶτος ἐκόμισεν εἰς τὴν γῆν ταυτηνί, καὶ ἠνάγκασε τοὺς ῥαψῳδοὺς Παναθηναίοις ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διέναι, ὥσπερ νῦν ἔτι οἶδε ποιοῦσιν, καὶ ἐπ' Ἀνακρέοντα τὸν Τῆιον πεντηκόντορον στεῖλας ἐκόμισεν εἰς τὴν πόλιν, Σιμωνίδην δὲ τὸν Κεῖον ἀεὶ περὶ αὐτὸν εἶχεν, μεγάλους μισθοὺς καὶ δώροις πείθων · ταῦτα δ' ἐποίει βουλόμενος παιδεύειν τοὺς πολίτας, ἵν' ὡς βελτίστων ὄντων αὐτῶν ἄρχοι, οὐκ οἰόμενος δεῖν οὐδενὶ σοφίας φθονεῖν, ἅτε ὢν καλός τε καὶ ἀγαθός. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ οἱ περὶ τὸ ἄστυ τῶν πολιτῶν πεπαιδευμένοι ἦσαν καὶ ἐθαύμαζον αὐτὸν ἐπὶ σοφίᾳ, ἐπιβουλεύων αὐτοῦς ἐν τοῖς ἀγροῖς παιδεῦσαι ἔστησεν αὐτοῖς Ἑρμᾶς κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐν μέσῳ τοῦ ἄστεος καὶ τῶν δήμων ἐκάστων, ἁπείτα τῆς σοφίας τῆς αὐτοῦ, ἣν τ' ἔμαθεν καὶ ἦν αὐτὸς ἐξηῦρεν, ἐκλεξάμενος ἃ ἡγεῖτο σοφώτατα εἶναι, ταῦτα αὐτὸς ἐντείνας εἰς ἐλεγείον αὐτοῦ ποιήματα καὶ ἐπιδείγματα τῆς σοφίας ἐπέγραψεν, ἵνα πρῶτον μὲν τὰ ἐν Δελφοῖς γράμματα τὰ σοφὰ ταῦτα μὴ θαυμάζοιεν οἱ πολῖται αὐτοῦ, τό τε “γνώθι σαυτόν” καὶ τὸ “μηδὲν ἄγαν” καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ τὰ Ἰπάρχου ῥήματα μᾶλλον σοφὰ ἡγοῖντο, ἔπειτα παριόντες ἄνω καὶ κάτω καὶ ἀναγινώσκοντες καὶ γεῦμα λαμβάνοντες αὐτοῦ τῆς σοφίας φοιτῶεν ἐκ τῶν ἀγρῶν καὶ ἐπὶ τὰ λοιπὰ παιδευθῆσόμενοι.

ΣΩ. ἐστὸν δὲ δύο τῶπιγράμματε · ἐν μὲν τοῖς ἐπ' ἀριστερὰ τοῦ Ἑρμοῦ ἐκάστου ἐπιγέγραπται λέγων ὁ Ἑρμῆς ὅτι ἐν μέσῳ τοῦ ἄστεος καὶ τοῦ δήμου ἔστηκεν, ἐν δὲ τοῖς ἐπὶ δεξιᾷ—“μνημα τόδ' Ἰπάρχου · στεῖχε δίκαια φρονῶν” φησὶν. ἔστι δὲ τῶν ποιημάτων καὶ ἄλλα ἐν ἄλλοις Ἑρμαῖς

πολλὰ καὶ καλὰ ἐπιγεγραμμένα · ἔστι δὲ δὴ καὶ τοῦτο ἐπὶ τῇ Στεριοαῇ ὁδῷ, ἐν ᾧ λέγει— “μνήμα τὸδ’ Ἰππάρχου · μὴ φίλον ἐξαπάτα.” ἐγὼ οὖν σέ ἐμοὶ ὄντα φίλον οὐ δήπου τολμῶν ἂν ἐξαπατᾷ καὶ ἐκείνῳ τοιοῦτῳ ὄντι ἀπιστεῖν, οὐ καὶ ἀποθανόντος τρία ἔτη ἐτυραννεύθησαν Ἀθηναῖοι ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἰππίου, καὶ πάντων ἂν τῶν παλαιῶν ἤκουσας ὅτι ταῦτα μόνον τὰ ἔτη τυραννὶς ἐγένετο ἐν Ἀθήναις, τὸν δ’ ἄλλον χρόνον ἐγγύς τι ἔζων Ἀθηναῖοι ὥσπερ ἐπὶ Κρόνου βασιλεύοντος. λέγεται δὲ ὑπὸ τῶν χαριεστέρων ἀνθρώπων καὶ ὁ θάνατος αὐτοῦ γενέσθαι οὐ δι’ ἃ οἱ πολλοὶ ᾤθησαν, διὰ τὴν τῆς ἀδελφῆς ἀτιμίαν τῆς κανηφορίας—ἐπεὶ τοῦτό γε εὖηθες—ἀλλὰ τὸν μὲν Ἀρμόδιον γεγονέναι παιδικᾷ τοῦ Ἀριστογείτονος καὶ πεπαιδεῦσθαι ὑπ’ ἐκείνου, μέγα δ’ ἐφρόνει ἄρα καὶ ὁ Ἀριστογείτων ἐπὶ τῷ παιδεῦσαι ἀνθρώπον, καὶ ἀνταγωνιστὴν ἡγεῖτο εἶναι τὸν Ἰππάρχον. ἐν ἐκείνῳ δὲ τῷ χρόνῳ αὐτὸν τὸν Ἀρμόδιον τυγχάνειν ἐρῶντά τινος τῶν νέων τε καὶ καλῶν καὶ γενναίων τῶν τότε—καὶ λέγουσι τοῦνομα αὐτοῦ, ἐγὼ δὲ οὐ μέμνημαι—τὸν οὖν νεανίσκον τοῦτον τέως μὲν θαυμάζειν τὸν τε Ἀρμόδιον καὶ τὸν Ἀριστογείτονα ὡς σοφοὺς, ἔπειτα συγγενόμενον τῷ Ἰππάρχῳ καταφρονῆσαι ἐκείνων, καὶ τοὺς περιαλγῆσαντας ταύτῃ τῇ ἀτιμίᾳ οὕτως ἀποκτεῖναι τὸν Ἰππάρχον.

ΕΤ. κινδυνεύεις τοίνυν, ὦ Σώκρατες, ἢ οὐ φίλον με ἡγεῖσθαι ἢ, εἰ ἡγῇ φίλον, οὐ πείθεσθαι Ἰππάρχῳ · ἐγὼ γὰρ ὅπως οὐ σὺ ἐμὲ ἐξαπατᾷς—οὐκ οἶδ’ ὄντινα μέντοι τρόπον—ἐν τοῖς λόγοις, οὐ δύναμαι πεισθῆναι.

ΣΩ. ἀλλὰ μὴν καὶ ὥσπερ πεττεύων ἐθέλω σοι ἐν τοῖς λόγοις ἀναθέσθαι ὅτι βούλει τῶν εἰρημένων, ἵνα μὴ οἷῃ ἐξαπατᾶσθαι. πότερον γὰρ τοῦτό σοι ἀναθῶμαι, ὡς οὐχὶ τῶν ἀγαθῶν πάντες ἐπιθυμοῦσιν ἄνθρωποι;

ΕΤ. μὴ μοί γε.

ΣΩ. ἀλλ’ ὡς τὸ ζημιοῦσθαι καὶ ἡ ζημία οὐ κακόν;

ΕΤ. μὴ μοί γε.

ΣΩ. ἀλλ’ ὡς οὐ τῇ ζημίᾳ καὶ τῷ ζημιοῦσθαι τὸ κέρδος καὶ τὸ κερδαίνειν ἐναντίον;

ΕΤ. μὴδὲ τοῦτο.

ΣΩ. ἀλλ’ ὡς ἐναντίον ὃν τῷ κακῷ οὐκ ἀγαθὸν ἔστι τὸ κερδαίνειν;

ΕΤ. οὔτι πᾶν γε · τουτί μοι ἀνάθου.

ΣΩ. δοκεῖ ἄρα σοι, ὡς ἔοικε, τοῦ κέρδους τὸ μὲν τι ἀγαθὸν εἶναι, τὸ δέ τι κακόν.

ΕΤ. ἔμοιγε.

ΣΩ. ἀνατίθεμαι τοίνυν σοὶ τοῦτο · ἔστω γὰρ δὴ κέρδος τι ἀγαθὸν καὶ ἕτερον κέρδος τι κακόν. κέρδος δέ γε οὐδὲν μᾶλλον ἔστιν αὐτῶν τὸ ἀγαθὸν ἢ τὸ κακόν · ἢ γάρ;

ΕΤ. πῶς με ἐρωτᾷς;

ΣΩ. ἐγὼ φράσω. σιτίον ἔστιν τι ἀγαθόν τε καὶ κακόν;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. ἄρ' οὖν μᾶλλον τι αὐτῶν ἐστὶ τὸ ἕτερον τοῦ ἐτέρου σιτίον, ἢ ὁμοίως τοῦτό γε, σιτία, ἐστὸν ἀμφοτέρα καὶ ταύτη γε οὐδὲν διαφέρει τὸ ἕτερον τοῦ ἐτέρου, κατὰ τὸ σιτίον εἶναι, ἀλλὰ ἦ τὸ μὲν αὐτῶν ἀγαθόν, τὸ δὲ κακόν;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν καὶ ποτὸν καὶ τῶλλα πάντα, ὅσα τῶν ὄντων ταῦτ' ὄντα τὰ μὲν πέπονθεν ἀγαθὰ εἶναι, τὰ δὲ κακά, οὐδὲν ἐκείνη γε διαφέρει τὸ ἕτερον τοῦ ἐτέρου, ἦ τὸ αὐτό ἐστίν; ὥσπερ ἄνθρωπος δήπου ὁ μὲν χρηστός ἐστίν, ὁ δὲ πονηρός.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. ἀλλ' ἄνθρωπός γε οἶμαι οὐδέτερος οὐδετέρου οὔτε μᾶλλον οὔτε ἥττον ἐστίν, οὔτε ὁ χρηστός τοῦ πονηροῦ οὔτε ὁ πονηρὸς τοῦ χρηστοῦ.

ΕΤ. ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. οὐκοῦν οὕτω καὶ περὶ τοῦ κέρδους διανοώμεθα, ὥς κέρδος γε ὁμοίως ἐστὶ καὶ τὸ πονηρὸν καὶ τὸ χρηστόν;

ΕΤ. ἀνάγκη.

ΣΩ. οὐδὲν ἄρα μᾶλλον κερδαίνει ὁ τὸ χρηστὸν κέρδος ἔχων ἢ τὸ πονηρὸν · οὐκουν μᾶλλον γε κέρδος φαίνεται οὐδέτερον ὄν, ὥς ὁμολογοῦμεν.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. οὐδετέρῳ γὰρ αὐτῶν οὔτε τὸ μᾶλλον οὔτε τὸ ἥττον πρόσεστιν.

ΕΤ. οὐ γὰρ δή.

ΣΩ. τῷ δὴ τοιούτῳ πράγματι πῶς ἂν τις μᾶλλον ἢ ἥττον ὀτιοῦν ἂν ποιοῖ ἢ πάσχοι, ὃ μηδέτερον τούτων προσείη;

ΕΤ. ἀδύνατον.

ΣΩ. ἐπειδὴ τοίνυν κέρδη μὲν ὁμοίως ἐστὶν ἀμφοτέρα καὶ κερδαλέα, τοῦτ' ἡμεῖς ἐπισκέψασθαι, διὰ τί ποτε ἀμφοτέρα αὐτὰ κέρδος καλεῖς, τί ταῦτόν ἐν ἀμφοτέροις ὀρῶν; ὥσπερ ἂν εἰ ἃ σύ με ἡρώτας τὰ νυνδὴ, διὰ τί ποτε καὶ τὸ ἀγαθὸν σιτίον καὶ τὸ κακὸν σιτίον ὁμοίως ἀμφοτέρα σιτία καλῶ, εἶπον ἂν σοι διότι ἀμφοτέρα ξηρὰ τροφή σώματός ἐστιν, διὰ τοῦτο ἔγωγε · τοῦτο γὰρ εἶναι σιτίον καὶν σύ που ἡμῖν ὁμολογοῖς. ἦ γάρ;

ΕΤ. ἔγωγε.

ΣΩ. καὶ περὶ ποτοῦ οὖν ὁ αὐτὸς ἂν τρόπος εἴη τῆς ἀποκρίσεως, ὅτι τῇ τοῦ σώματος ὑγρᾷ τροφῇ, ἐάντε χρηστῇ ἐάντε πονηρᾷ ἦ, τοῦτο τὸ ὄνομά ἐστι, ποτόν · καὶ τοῖς ἄλλοις ὡσαύτως. πειρῶ οὖν καὶ σὺ ἐμὲ μιμεῖσθαι οὕτως ἀποκρινόμενον. τὸ χρηστὸν κέρδος καὶ τὸ πονηρὸν κέρδος κέρδος φῆς ἀμφοτέρον εἶναι τί τὸ αὐτὸ ἐν αὐτοῖς ὀρῶν, ὅτι δὴ καὶ τοῦτο κέρδος ἐστίν; εἰ δ' αὖ μὴ αὐτὸς ἔχεις ἀποκρίνασθαι, ἀλλ' ἐμοῦ λέγοντος σκόπει · ἄρα κέρδος λέγεις πᾶν κτήμα ὃ ἂν τις κτήσεται ἢ μηδὲν ἀναλώσας, ἢ ἔλαττον ἀναλώσας πλεον λάβη;

ΕΤ. ἔμοιγε δοκῶ τοῦτο καλεῖν κέρδος.

ΣΩ. ἄρα καὶ τὰ τοιάδε λέγεις, ἐάν τις ἐστιαθῆις, μηδὲν ἀναλώσας ἀλλ' εὐωχηθῆις, νόσον κτήσῃται;

ΕΤ. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Ὑγίειαν δὲ κτησάμενος ἀπὸ ἐστιάσεως κέρδος ἂν κτήσαιτο ἢ ζημίαν;

ΕΤ. κέρδος.

ΣΩ. οὐκ ἄρα τοῦτό γέ ἐστι κέρδος, τὸ ὅτιοῦν κτῆμα κτήσασθαι.

ΕΤ. οὐ μέντοι.

ΣΩ. πότερον οὐκ, ἐὰν κακόν; ἢ οὐδ' ἂν ἀγαθὸν ὅτιοῦν κτήσῃται, οὐ κέρδος κτήσεται;

ΕΤ. φαίνεται, ἐὰν γε ἀγαθόν.

ΣΩ. ἐὰν δὲ κακόν, οὐ ζημίαν κτήσεται;

ΕΤ. ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. ὁρᾷς οὖν ὡς πάλιν αὖ περιτρέχεις εἰς τὸ αὐτό; τὸ μὲν κέρδος ἀγαθὸν φαίνεται, ἡ δὲ ζημία κακόν.

ΕΤ. ἀπορῶ ἔγωγε ὅτι εἴπω.

ΣΩ. οὐκ ἀδίκως γε σὺ ἀπορῶν. ἔτι γὰρ καὶ τόδε ἀπόκριναι · ἐάν τις ἔλαττον ἀναλώσας πλεόν κτήσῃται, φῆς κέρδος εἶναι;

ΕΤ. οὔτι κακόν γε λέγω, ἀλλ' ἐὰν χρυσίον ἢ ἀργύριον ἔλαττον ἀναλώσας πλεόν λάβῃ.

ΣΩ. καὶ ἐγὼ μέλλω τοῦτο ἐρήσεσθαι. φέρε γάρ, ἐάν τις χρυσίου σταθμὸν ἡμισυν ἀναλώσας διπλάσιον λάβῃ ἀργυρίου, κέρδος ἢ ζημίαν εἴληφεν;

ΕΤ. ζημίαν δήπου, ὃ Σώκρατες · ἀντὶ δωδεκαστασίου γὰρ διστάσιον αὐτῷ καθίσταται τὸ χρυσίον.

ΣΩ. καὶ μὴν πλεόν γ' εἴληφεν · ἢ οὐ πλεόν ἐστὶ τὸ διπλάσιον τοῦ ἡμίσεος;

ΕΤ. οὔτι τῇ ἀξίᾳ γε ἀργύριον χρυσίου.

ΣΩ. δεῖ ἄρα, ὡς ἔοικε, τῷ κέρδει τοῦτο προσεῖναι, τὴν ἀξίαν. νῦν γοῦν τὸ μὲν ἀργύριον πλεόν ὄν τοῦ χρυσίου οὐ φῆς ἄξιον εἶναι, τὸ δὲ χρυσίον ἔλαττον ὄν ἄξιον φῆς εἶναι.

ΕΤ. σφόδρα · ἔχει γὰρ οὕτως.

ΣΩ. τὸ μὲν ἄξιον ἄρα κερδαλέον ἐστίν, ἐάντε σμικρὸν ἢ ἐάντε μέγα, τὸ δὲ ἀνάξιον ἀκερδές.

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. τὸ δὲ ἄξιον λέγεις ἄξιον εἶναι ἄλλο τι ἢ κεκτῆσθαι;

ΕΤ. ναί, κεκτῆσθαι.

ΣΩ. τὸ δὲ ἄξιον αὖ λέγεις κεκτῆσθαι τὸ ἀνωφελὲς ἢ τὸ ὠφέλιμον;

ΕΤ. τὸ ὠφέλιμον δήπου.

ΣΩ. οὐκοῦν τὸ ὠφέλιμον ἀγαθόν ἐστιν;

ΕΤ. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν, ὦ ἀνδρειότατε πάντων, οὐ τὸ κερδαλέον ἀγαθὸν αὖ πάλιν τρίτον ἢ τέταρτον ἤκει ἡμῖν ὁμολογούμενον;

ΕΤ. ἔοικεν.

ΣΩ. μνημονεύεις οὖν ὅθεν ἡμῖν οὗτος ὁ λόγος γέγονεν;

ΕΤ. οἷμαί γε.

ΣΩ. εἰ δὲ μή, ἐγὼ σε ὑπομνήσω. ἡμφεσβήτησάς μοι τοὺς ἀγαθοὺς μὴ πάντα τὰ κέρδη βούλεσθαι κερδαίνειν, ἀλλὰ τῶν κερδῶν τὰγαθὰ, τὰ δὲ πονηρὰ μή.

ΕΤ. ναίχι.

ΣΩ. οὐκοῦν νῦν πάντα τὰ κέρδη ὁ λόγος ἡμᾶς ἠνάγκακε καὶ σμικρὰ καὶ μεγάλα ὁμολογεῖν ἀγαθὰ εἶναι;

ΕΤ. ἠνάγκακε γάρ, ὦ Σώκρατες, μᾶλλον ἐμέ γε ἢ πέπεικεν.

ΣΩ. ἀλλ' ἴσως μετὰ τοῦτο καὶ πείσειεν ἄν · νῦν δ' οὖν, εἴτε πέπεισαι εἴτε ὁπωσδὴ ἔχεις, σύμφης γοῦν ἡμῖν πάντα τὰ κέρδη ἀγαθὰ εἶναι, καὶ σμικρὰ καὶ μεγάλα.

ΕΤ. ὁμολογῶ γάρ οὖν.

ΣΩ. τοὺς δὲ χρηστοὺς ἀνθρώπους βούλεσθαι τὰγαθὰ ὁμολογεῖς ἅπαντα ἅπαντας · ἢ οὐ;

ΕΤ. ὁμολογῶ.

ΣΩ. ἀλλὰ μὲν δὴ τοὺς γε πονηροὺς αὐτὸς εἶπες ὅτι καὶ σμικρὰ καὶ μεγάλα κέρδη φιλοῦσιν.

ΕΤ. εἶπον.

ΣΩ. οὐκοῦν κατὰ τὸν σὸν λόγον πάντες ἄνθρωποι φιλοκερδεῖς ἂν εἶεν, καὶ οἱ χρηστοὶ καὶ οἱ πονηροί.

ΕΤ. φαίνεται.

ΣΩ. οὐκ ἄρα ὀρθῶς ὀνειδίζει, εἴ τίς τῷ ὀνειδίζει φιλοκερδεῖ εἶναι · τυγχάνει γάρ καὶ ὁ ταῦτα ὀνειδίζων αὐτὸς τοιοῦτος ὢν.

